

MARTS 2019

HVORNÅR KAN FLYGTNINGE MISTE DERES OPHOLDSTILLADELSE?

Mennesker på flugt må ikke blive sendt tilbage til deres hjemlande, så længe de har brug for beskyttelse. Det er slået fast i blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's Flygtningekonvention. Reglerne om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser er dog forskellige alt efter, hvilket grundlag opholdstilladelserne er givet på.

Myndighederne skal foretage konkrete og individuelle afgørelser, både når der skal gives asyl, og når en opholdstilladelse skal inddrages eller nægtes forlænget. Vurderingerne foretages først af Udlændingestyrelsen og siden af Flygtningenævnet.

OPHOLDSTILLADELSER

I Danmark kan flygtninge, der har brug for beskyttelse, få opholdstilladelse på tre forskellige grundlag.

Konventionsstatus (§ 7, stk. 1)

Flygtninge, der er personligt forfulgte ifølge FN's Flygtningekonvention, får asyl som flygtning med konventionsstatus.

Individuel beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2)

En asylansøger kan desuden få tildelt individuel beskyttelsesstatus, hvis vedkommende risikerer dødsstraf, tortur eller nedværdigende behandling i sit hjemland. Den individuelle beskyttelsesstatus udspringer af andre konventioner end

Flygtningekonventionen - navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Midlertidig beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 3)

Hvis en asylansøger ikke er personligt forfulgt, men kommer fra et land, hvor der pga. krig generelt er risiko for dødsstraf, tortur eller nedværdigende behandling, kan det resultere i midlertidig beskyttelsesstatus.

INDDRAGELSE OG UDSENDELSE

Beskyttelsen af flygtninge skal opretholdes, så længe der er behov for det. Der er imidlertid stor forskel på, hvornår de tre forskellige grupper af flygtninge kan få inddraget deres opholdstilladelse eller få afslag på forlængelse.

Konventionsstatus

Flygtninge med konventionsstatus kan alene få inddraget deres opholdstilladelse, hvis der er sket "fundamentale, stabile og varige ændringer" i hjemområdet. Det er derfor den stærkeste beskyttelse, man kan få som flygtning i Danmark.

Individuel og midlertidig beskyttelsesstatus

For at afgøre, om flygtninge med individuel eller midlertidig beskyttelsesstatus kan få inddraget deres opholdstilladelse, skal myndighederne vurdere, om en udsendelse vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. Artikel 3 indebærer et forbud mod udsendelse til dødsstraf, tortur, umenneskelig og nedværdigende behandling eller straf. Flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus, kan få inddraget deres opholdstilladelse, selv om forholdene i hjemområdet fortsat generelt er alvorlige og uforudsigelige og skrøbelige. Forbedringerne af situationen må dog ikke være af helt midlertidig karakter.

TILKNYTNING TIL DANMARK

Selv om en flygtning i princippet kan sendes tilbage, fordi der er tilstrækkelig sikkerhed i

hjemlandet, kan en flygtning i helt særlige tilfælde have opnået en så stærk tilknytning til Danmark, at de kan bevare deres opholdstilladelse. Det gælder især for familier med børn i skolealderen.

SÆRLIGT OM FLYGTNINGE FRA SYRIEN

Mere end halvdelen af de syriske flygtninge, der har fået asyl i Danmark, har fået opholdstilladelse med konventionsstatus. Det gælder især mænd, der er flygtet fra militærtjeneste. De kan først sendes tilbage til Syrien, når de ikke længere risikerer at blive straffet for at være flygtet.

De syriske flygtninge, som siden 2015 har fået midlertidig beskyttelsesstatus, kan derimod sendes tilbage til Syrien, hvis forholdene i hjemområdet er forbedrede, selv om situationen er uforudsigelig og skrøbelig.

PARADIGMESKIFTE I 2015 OG 2019

Siden 2002 har Danmark kun givet asyl, hvis det har været påkrævet efter de internationale konventioner.

I 2015 indførte Folketinget muligheden for at få midlertidig opholdstilladelse i Danmark (§ 7, stk. 3). Lovændringen i 2015 blev kaldt et paradigmeskifte, da man for første gang tydeliggjorde, at opholdstilladelser reelt var tidsbegrænsede. Senere blev varigheden af opholdstilladelserne i alle tre grupper forkortet.

Det øgede fokus på tidsbegrænsning har ført til, at Udlændingestyrelsen siden 2016 har inddraget opholdstilladelser for mere end 1.000 somaliske flygtninge og deres familier med henvisning til en ændring af de generelle forhold i dele af landet.

I 2019 vedtog Folketinget, at der nu skal være en stærkere tilknytning til Danmark end tidligere for at kunne blive, når man ikke længere er flygtning med konventionsstatus eller med beskyttelsesstatus.